

HAAPONEVAN TUULIVOIMAOSAYLEISKAAVA HAAPAVESI

ALUEIDENKÄYTTÖLAIN 66 § MUKAINEN KAAVAN
VALMISTELUVAIHEEN VIRANOMAISNEUVOTTELU
8.10.2025

MUISTIO

20.10.2025

Aika 8.10.2025 klo 13.02–15.17**Paikka** Teams

Paikalla	Timo Huhtinen	Sitowise Oy (kaavanlaatija ja YVA laadunvarmistaja)
	Nestori Grönholm	Sitowise Oy (kaavasuunnittelija ja YVA-projektipääll.)
	Paavo Junntila	Sitowise Oy (linnustoasiantuntija)
	Iida-Sofia Holma	Sitowise Oy (luonto- ja eläimistöasiantuntija)
	Riku Kemppainen	Nordic Generation Oy
	Petteri Mäenpää	Nordic Generation Oy
	Marko Salmela	Nordic Generation Oy
	Paulos Tekka	Haapaveden kaupunki (maankäyttö)
	Teemu Niemimäki	Haapaveden kaupunki (tekninen johtaja)
	Mikko Koskela	Haapaveden kaupunki (rakennustarkastaja)
	Erika Kylmänen	Pohjois-Pohjanmaan liitto
	Pirkko-Liisa Kantola	Pohjois-Pohjanmaan ELY
	Touko Linjama	Pohjois-Pohjanmaan ELY
	Timo Leikas	Pohjois-Pohjanmaan ELY
	Antje Neumann	Pohjois-Pohjanmaan ELY
	Veli-Matti Kangas	Pohjois-Pohjanmaan ELY
	Aino Niemi	Pohjois-Pohjanmaan ELY
	Sanna Vähäkangas	Oulaisten kaupunki
	Enni Lappela	Pohjois-Pohjanmaan museo (arkeologi)
	Sari Alajoki	Pohjois-Pohjanmaan museo (rakennustutkija)
	Pauliina Kulmala	Metsähallitus, Luontopalvelut

Jakelu Kutsutut viranomaistahot**Liittyvät dokumentit (ei jaeta muistion liitteenä)**

Neuvotteluun kutsutuille tahoille 1.10.2025 toimitettu ennakkoaineisto (täydennetty 3.10.2025)

20.10.2025

1 Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Kokous avattiin klo 13.02.

Todettiin, että kyseessä on virallinen alueidenkäyttölain 66 § tarkoittama kaavan valmisteluvaiheen viranomaisneuvottelu.

Päätettiin, että **Linjama** toimii neuvottelun puheenjohtajana ja **Grönholm** sihteerinä.

Muistion laatimisen tueksi käytettiin automaattista transkriptiota, joka tuhotaan muistion laatimisen jälkeen.

ELY pyytää hankkeesta vastaavaa poistumaan kokouksesta asialistan kohdan 3 käsittelyn jälkeen.

Läsnäolijat esittäytyivät lyhyesti.

Ennakkoon toimitettu neuvottelun asialista hyväksyttiin. Todettiin, että kutsutuille on toimitettu 1.10.2025 neuvottelun ennakkoaineistona alustava kaavaluonnos, valmistuneet selvitykset ja esitys YVA-menettelyssä tehtyjen selvitysten ja vaikutusten arvioinnin alustavista tuloksista. Ennakkoaineistoa on täydennetty 3.10.2025 alustavalla luontoselvitysraportilla.

2 Haapaveden kaupungin aloituspuheenvuoro

Teka: Haaponevan hanke on yksi monista suunnitteilla olevista tuulivoimahankkeista kunnassa. Kunnan luoteisosassa ei aiemmin ole ollut suunnitteilla tuulivoimahankkeita. Kunnan suhtautuminen uusiutuvaan energiaan on myönteinen.

Lappela liittyi kokoukseen kohdan 2 aikana.

3 Hanketoimijan puheenvuoro, Nordic Generation Oy

Salmela esitteli hankkeen lähtökohtia. Nordic Generation kehittää tuuli- ja aurinkovoimaa ja tutkii akkuvarastoteknologioiden kehittämismahdollisuuksia. Uusiutuva energia mahdollistaa investoinnit muihin vihreän siirtymän hankkeisiin Suomessa. Yhtiö tekee yhteistyötä englantilaisen Octopus Energy Generationin kanssa, joka on yksi Euroopan johtavista ja kokeneimmista uusiutuvaan energiaan erikoistuneista sijoitusyhtiöistä. Investointipääoma Haaponevan hankkeeseen on jo varattu, ja hanke voidaan toteuttaa heti kun tarvittavat luvat on saatu.

Mäenpää: Hanke on lähtöisin paikallisten maanomistajien aloitteesta.

Huhtinen: Voisiko hanketoimija olla läsnä konsultin esityksen aikana, jotta he pystyisivät vastaamaan sellaisiin kysymyksiin, joihin konsultti ei pysty vastaamaan?

20.10.2025

Linjama: Hanketoimija poistuu tämän kohdan käsittelyn jälkeen, mutta tässä vaiheessa hanketoimijalta voi esittää kysymyksiä ja myös hanketoimija voi esittää viranomaisilta kysymyksiä.

Linjama: Hanke rajautuu lännessä Sikokankaan tuulivoimahankkeeseen. Tekevätkö Haaponevan hanketoimija Nordic Generation ja Sikokankaan hanketoimija Fortum yhteistyötä keskenään ja kunnan kanssa? Välittykö tieto suunnitteluratkaisuista hanketoimijoiden välillä?

Mäenpää: Keskustelua on käyty, voimalapaikoista ja alueiden rajauksesta on vaihdettu tietoja, yhteistyötä myös mittaus- ja mallinnusasioissa.

Salmela: Haaponevan hanke on Sikokangasta pienempi. Edellytämme Fortumilta ja Haapaveden kaupungilta selkeää kantaa ja ohjausta, että Sikokankaan voimalat sijoitetaan riittävän etäälle Haaponevan voimaloista. Olemme varautuneet myös edistämään hanketta itsenäisesti, riippumatta Sikokankaan hankkeesta.

Linjama: Vastaavissa tilanteissa muiden hankkeiden hanketoimijat ovat joskus riitautuneet. Tässä tapauksessa molemmat hankkeet ovat Haapaveden alueella. Hankkeet muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden.

Kello 13.24 hankkeesta vastaavan edustajat poistuivat kokouksesta.

4 Hankkeen, aikataulun ja valmisteluvaiheen aineiston esittely, Sitowise Oy

Grönholm esitteli hankkeen YVA-menettelyn vaikutusten arvioinnin alustavia tuloksia. **Junttila** esitteli linnustوسelvitysten tuloksia. **Holma** esitteli viitasammakkoselvityksen tuloksia. YVA-menettelyssä laadittuja selvityksiä hyödynnetään myös kaavoituksessa. Sitowise toimii YVA- ja kaavakonsulttina. Luontoselvitykset on laatinut Finnsurvey Oy.

Linjama: Sähköaseman muuntajien ja mahdollisen akkuvaraston öljyt ja kemikaalit tulee huomioida pohjaveden pilaantumisriskin osalta. Vahinkotilanteessakaan läheisen pohjavesialueen vesi ei saa pilaantua. Suojaustoimenpiteet on tehtävä siten, ettei veden pilaantumisriskiä synny.

Kantola: Arviointiohjelmassa on mainittu, että pohjaveden pilaantumisriski arvioidaan YVA-selostuksessa. ELY ei voi ottaa kantaa asiaan ennen selostuksen näkemistä.

Grönholm esitteli alustavaa kaavaluonnosta. Kaavaluonnos on laadittu YVA:n VE1:n (7 voimalaa) pohjalta.

Linjama: EN-alueelle ei suoraan voi myöntää rakentamislupaa AKL:n 77 a §:n mukaan. Joskus kunnat ovat kaavan perusteella luvittaneet suoraan.

20.10.2025

Huhtinen: EN-alueelle sijoitettavan sähköaseman ja mahdollisen akkuvaraston rakentamislupien hakemisen yhteydessä tutkitaan sijoittamisen edellytykset rakentamislain mukaisesti.

5 Viranomaisten ja kuntien puheenvuorot

Kylmänen: Kiitos hyvästä esityksestä ja ennakkomateriaalista. Haaponevan hanke koostuu 7 voimalasta, eikä siten ole voimaloiden lukumäärän perusteella seudullinen hanke. Haaponeva, Sikokangas ja Matkaniva muodostavat yhden laajan tuulivoima-alueen.

Haaponevan tuulivoimahankkeen länsipuolelle on osoitettu energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alue tv-1 (nro 502, Sikokangas). Maakuntakaavan tv-aluerajaus on elänyt maakuntakaavaprosessin aikana. Viranomais ehdotusvaiheessa tv-alue on ulottunut Haaponevan alueelle. Julkisessa ehdotusvaiheessa tv-aluetta on rajattu etäämmälle Natura-alueesta. Maakuntakaava ohjaa tuulivoimaloiden sijoittumista tv-alueille, mutta tarkemassa suunnittelun ja vaikutusten arvioinnin perusteella on mahdollista sijoittaa tuulivoimaloita myös tv-alueiden ulkopuolelle.

Kestävästi perustellen tulee tuoda esiin, tukeutuvatko Haaponevan tuulivoimalat maakuntakaavan tv-alueeseen. Tämä on mahdollista, jos yksityiskohtaisemman arvioinnin perusteella voidaan varmistua, ettei suuria haitallisia vaikutuksia muodostu.

On tärkeää tutustua Sikokankaan tv-1 alueen (nro 502) kohdekuvaukseen. Siinä kuvataan maakuntakaavaprosessissa tunnistetut merkittävät vaikutukset ja alueen rajauksen perusteet, sekä laaditut selvitykset mm. Natura-alueiden, maakotkan, maisemavaikutusten osalta. Tuulivoimarakentamisen yleiset määräykset on uudistettu uudessa maakuntakaavassa. Haaponevan hankkeessa tulee arvioida laadittavan osayleiskaavan suhde maakuntakaavan yleisiin suunnittelumääräyksiin.

Yleiskaavassa pitää huomioida maakunnallinen ekologinen verkosto. Hanke sijoittuu ekologisen verkoston ydinalueelle nro 6, jonka tunnistetut arvot on huomioitava. Ekologinen verkosto on myös perustelu maakuntakaavan tv-alueen rajauksen pienentämiseen. Yhteisvaikutukset maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin on tärkeää tuoda esiin. Arvokkaat linnustoalueet vaikuttavat ekologiseen verkostoon ja Natura-alueen arvoihin.

Sähkönsiirron ratkaisu on hyvä, koska se hyödyntää olemassa olevaa voimajohtoa. Pohjavesialueen pilaantumisriski on huomioitava.

Tärkeää on perustella hyvin hankkeen tukeutuminen maakuntakaavan tv-alueeseen.

Lappela: Muinaisjäännöstä koskevaa kaavamääräystä on tarkennettava. Ehdotamme määräyksen muotoilua myöhemmin kaavakonsultille.

20.10.2025

Alajoki: Hanke on pieni, mutta osa kolmen hankkeen suurta kokonaisuutta. Vaikutuksia aiheutuu maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön. Paljon maakunnallisia maisema-alueita lähistöllä. Vaikutukset on arvioitava huolellisesti ja merkittävät vaikutukset otettava huomioon.

Kulmala: YVA-selostuksen yhteydessä Haapaveden lintuvedet ja suot -Natura-alueen osalta laadittavassa Natura-arvioinnissa on varmistettava, että Natura-alueen lintutiedot ovat riittävät. Luontoselvityksiä ei ole tehty Natura-alueella. Monen lintulajin osalta Natura-alueen tiedot ovat vähäisiä ja vanhentuneita. Alue on erityisen merkittävä levähtävälle linnustolle. Yhteisvaikutukset ovat erittäin tärkeässä asemassa, Haaponevan ja Sikokankaan hankkeita on käsiteltävä kokonaisuutena. Hankkeet muodostavat yhtenäisen esteen linnustolle.

Alue sijoittuu maakotkan reviirille, joka on luokiteltu maakuntakaavan yhteydessä suuren törmäysriskin reviiriksi. Eri puolilla reviiriä on paljon suunniteltua tuulivoimaa. Yhteisvaikutukset on huomioitava myös saalistusalueen menetyksen osalta. Metsäpeuraan kohdistuvat vaikutukset on arvioitava.

Teka: Haapaveden kaupungilla ei ole tarvetta käyttää viranomaispuheenvuoroa.

Vähäkangas: Kolme vierekkäistä hanketta edellyttää yhteisvaikutusten arviointia sekä yhteistyötä hanketoimijoiden välillä. Matkanivan hankkeen OAS ja YVA-ohjelma ovat olleet nähtävillä ja hankkeen eteneminen on huomioitava jatkosuunnittelussa.

Neumann: Alustavassa kaavaluonnoksessa on nostettu esiin metsälakikohteet, mutta metsälaki ei ohjaa kaavoitusta. Kohteet tulee merkitä kaavassa ilman mainintaa metsälaista. Luontovaikutusten arvioinnissa on huomioitava luopas-ohjeen mukaiset kohteen uhanalaisuus ja arvoluokka.

Holma: Luontoselvityksessä on määritetty kohteiden arvoluokka ja uhanalaisuus. Vaikutukset arvioidaan näiden perusteella.

Huhtinen: Metsälakikohteita ei merkitä kaavakarttaan, koska niiden suojelua ei ratkaista kaavalla.

Linjama: Kaavassa on osoitettava luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeät kohteet niiden luontoarvojen näkökulmasta, eikä metsälain näkökulmasta.

Niemi: YVA-ohjelmalausunnon perusteella hankkeessa on lisätty päiväpetolintuseurantaa, mikä on hyvä. Hyvä että on tehty uhanalaisen petolinnun (salassapidettävä) törmäysmallinnus havaintojen perusteella. Voiko suuri havaintomäärä viitata uuteen reviiriin, jota ei ole tiedossa?

Junttila: Uhanalaisen petolinnun (salassapidettävä) havainnot ovat samalta reviiriltä pukutuntomerkkien perusteella, samat linnut on nähty lähempänä Ainalia ja myös hankealueen yllä. Myös lintujen ikä täsmää. Ilmeisesti elinympäristömalli ei toimi tässä tilanteessa.

20.10.2025

Niemi: Elinympäristön muutos ja Sikokankaan yhteisvaikutukset huomioitava petolintuihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa. Hankealueen läheisyydessä on selvitysten perusteella kahden petolinnun (salassapidettäviä) tuntemattomat pesäpuut. Yleisen ohjeen mukaan tuulivoimaloita ei tulisi sijoittaa alle 2 km etäisyydelle pesistä. Tulee arvioida yksilöiden mahdollisuutta liikkua pesän ja ruokinta-alueiden välillä.

Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava muiden lähialueen hankkeiden selvitykset ja mallinnukset. Samaa mieltä Metsähallituksen kanssa, tulee selvittää vaikutukset Natura-alueelle.

Kangas: Seuranta-aineiston perusteella elinympäristömalli ennustaa varsin hyvin uhanalaisen petolinnun (salassapidettävä) reviirien todellista käyttöä. Poikkeuksiakin voi olla, esim. siksi, että ruokintapaikat ohjaavat petolintujen liikettä ennakoidusta poikkeavasti. Toinen mahdollisuus on, että lähistöllä on tuntemattomia pesäpaikkoja. Jotakin poikkeavaa voi olla tulosten taustalla.

Hyvä että viitasammakkoselvitystä on täydennetty. Havainnot vaativat tarkkaa huomioimista toteutuksessa, koska kyseessä ovat erilliset ojat eikä yksittäinen selkeä vesistö.

Törmäpääskyjen osalta kaavaluonnoksen liitekartan viittaus luonnonsuojelulain 69 §:ään korjattava 70 §.

Onko tehty havaintoja vasallisista metsäpeuroista? Natura-alueeseen ja ekologiseen verkostoon kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa on huomioitava myös nykyiset ja suunnitellut sähkönsiirtoreitit.

Vähäkangas: Matkanivan hankkeen yleisötilaisuudessa tuotiin esiin, että Hirvinevan suunnalla olisi sääksiä, joita ei ole huomioitu selvityksissä.

Junttila: Päiväpetolintuseurannassa on kiinnitetty erityistä huomioita lintujen liikkumiseen Natura-alueen ja hankealueen välillä.

Kangas: Natura-alueelle voi kohdistua häiriövaikutusta kuten melu ja välke. Tämän vuoksi olisi selvitettävä Natura-alueen lajistoa mm. lintujen pesäpaikkojen osalta, jotta vaikutukset Natura-alueelle voidaan arvioida luotettavasti.

Leikas: Hulevesien hallintaan tarkoitettu alue ja viitasammakon elinympäristö luo-2-alue on esitetty alustavassa kaavaluonnoksessa päällekkäin. Jos esitetään näin, on ratkaisun vaikutukset arvioitava. Voi olla tarpeen lisätä kaavamääräykseen, että hulevesien hallintarakenteiden toteuttamisesta pitää pyytää lausunto luonnonsuojeluviranomaiselta.

Maakuntakaavaan tukeutumisessa on huomioitava maakuntaliiton esiin tuomat asiat.

Luo-alueiden ja tv-alueiden suhdetta on kuvattava selostuksessa tarkkaan. Yleensä on suositeltu, että voimaloiden melu- ja välkealueet jäisivät kaava-alueen sisään. Tässä tapauksessa alue rajautuu lännessä toiseen tuulivoimakaavaan, jolloin kaava-

20.10.2025

alueen rajausta ei tarvitse laajentaa. Jos Sikokangas ei toteudu, haasteita voi tulla. Voimat 1,3 ja 5 voivat asettaa rajoitteita Sikokankaan hankkeelle. Sikokankaan YVA-ohjelmassa lähimmät voimat olivat noin 300 m päässä Haaponevan voimaloista. Kunnan tulee huolehtia vierekkäisten kaavojen yhteensovittamisesta. Sikokankaan sähkönsiirtovaihtoehtoja sijoittuu kaava-alueen eteläosaan, mitä ole huomioitu Haaponevan kaavassa.

Grönholm: Hankevastaavat ovat tehneet yhteistyötä voimalasijaintien yhteensovittamisessa. Sikokankaan itäisimpiä voimalasijainteja on muutettu ja Sikokankaan enimmäisvoimalamäärää pienennetty. Uuden suunnitelman perusteella Sikokankaan voimat sijoittuvat riittävän etäälle Haaponevan voimaloista, jolloin molempien hankkeiden voimalasijoittelut ovat toteuttamiskelpoisia.

Linjama: Kaavamerkintä tuulivoimaloiden tv-alueiden osalta on hyvä: kun myös kokoamisalueiden edellytetään sijoittuvan tv-alueelle, rakentamistoimenpiteiden kohdentuminen on selkeästi ennalta määritetty.

Vireillä olevat hankkeet on huomioitava yhteisvaikutusten arvioinnissa ja Natura-arvioinnissa, eivätkä hankkeet saa muodostaa yhdessä merkittävän haitallisia yhteisvaikutuksia. Esimerkiksi suunnittelun alkuvaiheessa olevat Miekkasuon ja Tukkirämeen hankkeet muodostavat vaikutuksia toiselta puolelta Natura-alueelle.

Kunnassa kannattaa miettiä, miten paljon hankkeita kannattaa laittaa vireille tietyille alueelle, koska useat samalla alueella vireillä olevat hankkeet tekevät yhteisvaikutusten arvioinnista vaikeampaa.

Kantola: Matkanivan hankkeen YVA-ohjelmalausunto on tulossa lokakuun lopussa. Sikokankaan ja Haaponevan voimalasijainnit on sovitettava toisiinsa.

6 Muut asiat

Linjama: Museo toimittaa kaavakonsultille ehdotuksen muinaisjäännöskohteen kaavamääräyksestä.

7 Jatkotoimenpiteet ja neuvottelun päättäminen

Grönholm: Hankkeen YVA-selostus on tavoitteena toimittaa ELY-keskuksen ennakkotarkistukseen lähiaikoina. YVA-menettelyyn liittyvä seurantaryhmän kokous järjestetään 13.10.2025.

Kantola: Seurantaryhmän kokouksessa esitettyjen kommenttien aiheuttamat mahdolliset muutokset tulee täydentää YVA-selostusaineistoon, jonka jälkeen aineiston voi toimittaa ELY:lle ennakkotarkistukseen.

ELY ei anna osayleiskaavaa koskevaa lausuntoa ennen YVA-selostuksesta annettavaa perusteltua päätelmää.

20.10.2025

Tämän neuvottelun muistio tulee toimittaa osallistujien kommentoitavaksi viikon ajaksi. Lopullinen muistio toimitetaan ELY-keskuksen kirjaamoon. Lopullisen muistion liitteenä kirjaamoon ei toimiteta kokouksen ennakkomateriaalia.

Linjama päätti viranomaisneuvottelun klo 15.17

